

Sy-li spěwał,
Pilnje dželał,
Strowja će
Swójbny statok
A twój swjatosk
Zradny je.

Za staw sprócný
Napoј mócný
Lubosć ma;
Bóh pak swěrný
Přez spar měrný
Čerstwość da.

Njeh ty spěwał
Swěrnje dželał
Wšědne dny;
Džeń pak swjaty,
Duśi daty,
Wotpočń ty.

Z njebies mana
Njeh dī khmana
Žiwność je;
Žiwa woda,
Kiž Bóh poda,
Wokřew će. F.

• Sserbske njedźelske łopjeno. •

Budyšin

1. hawrleje 1928

Bauzen

Čisłecz a nakład Ssmolerjez knižicizščetnje a knižatnje šap. družšt. i wobm. ruł. w Budyšinje.
Wułhadža łóždu šobotu a płaczi bértlětnje 108 šlotnych pjenještow.

Balmarum — Bołmonczka.

1. knihi Mójjasowe 28, 15a.

Běšće pšched lětnyžazami. Pucžować czechnjesho do dalo-
teje zušny. Spróznny pytašće městno, hdžež by šo lehnýł. Wón
wša kamjeń a položi jón pod hlownu. Wyšchšće šebje widži
šybolate hwěšdn. Pšchi šebi pak nima niłoho. Je šamlutki.
Ma dalofim pucžu nima žaneho cžłowjeka ša towařšha, ža-
neje jenicžkeje dušhe. Šsamlutki je w dalofej puščinje. Wón
wušnje, a hlaj, wošnje ma krašne widženje. Wón njeje
wjazy šam. Puščina wokoło njeho žana puščina wjazy njeje.
Wón widži njebieža wotewřene. Wón je šam kaž w njebie-
žach. Jandželjo Boži i njebiež i njemu dele řhodža a šbėhaja
šo šako horje i Bohu. Šorkach we wyšokosćach pak widži wo-
šnje jeho wóčžo Boha šameho. Wón šašlyšchi hłóš, hłóš
Boži. Džiwno šłowa, krašne šłowa šašlyšchi wón. Bože šlu-
bjenja kłincža i njemu dele. Bože šlubjenja jemu cžěmnu nóz
wjale jašnišho rošjašnja, hač šybolate hwěšdn. Rotre šlu-
bjenje? „Ja šym i tobu a čžu cže šwarnowacž!“ Kanje
šwita. Pucžować, iřraelski wótz Jakub, je španja wotucži.
Wón wě: Kał šwjate je tuto městno! Tu je Boži dom, a tu
šu njebieške wrota!

Šchož šo tam w puščinje pšched lětnyžazami šta, bė šón.
Šbóžny, wot Boha šameho póšłany a daty šón, ale dženska
tamny šón njeje wjazy jenož šón, ně, woprawdžitosć, šwjata
wěrnosć. Njedžela palmow je dženska. Ša waš, lube šerbške
pacžerške džěczi, ša wašchich štaršchich a kšóťrow a pšhecželow
šo tamny šón dopjelnja. Bože njebieža šu wotewřene, niz
jenož tamne módre njebie se šwojim jašnym šłonzom a šwět-

lom, kiž přenje řijawki mjez rowami a šněhowe šwóncžki
i cžěmneje šemje wabi, ně, Bože wěčnje njebieža. Woža mu-
troba šo wam dženska wošebje wotewřja, lube pacžerške džěczi.
Jandželjo Boži pšchřhadžuja i nam a i wam nětko do tuteje
žyrkwje, ja mēnju šwjate šchpruchi, kiž šo wam šobu dadža.
Jandželjo šbėhaja šo i tuteje žyrkwje ša waš i Bohu horje.
Ja špominam na horze modlitwy tych wšchěch, kiž šu waš hač
dotal pšchewodželi a šem waš pšchiwjedli, wašchich štaršchich
a wučerjow a pšhecželow. Wbo, šerbška macž, njeiřny ty hač
dotal žaneho tajšeho jandžela modlitwy ša šwoje lube džěcžo
i Bohu horje póšłaka, wčžera wječžor niz, dženska rano niz,
nětko jako šo twoje džěcžo i wořtarjej w šwjatocžnym cžahu
bližesho? Kaž tam w puščinje: Bóh šam je nam bliřto,
wěčny, žiwn, wšchehořmilny Bóh, we šwojim šwjatym šło-
wje. Wón čže nětko tón šwjaty šlub wobřrucžicž, wobtwjer-
džicž, kiž je z tutymi džěcžimi hižo w šwjatej řšchženizny řčži-
nił. Wón čže šam je nětko pšchiwšacž jako žiwe štawy šwo-
jeje žyrkwje, šwojeje ewangelškeje žyrkwje, šwojeje i duchom
šwjatym a i řwju i Golgatha šakoženeje žyrkwje. Kaž tamny
dróhowař w puščinje řłnyšchimy jeho hłóš, jeho krašne, wulke
šlubjenje, kiž kóždemu i waš, lube pacžerške džěczi, płaczi:
„Ja šym i tobu a čžu cže šwarnowacž!“

Ja šym i tobu! — Š wami bėchu wašchi lubi wšchitzny,
wašchi štaršchi, nan a macž, bratr a šotra, džěd a wowla,
kšót a kšóťra a řnaczi a pšhecželjo. Kał šu woni i wami
byli a i wami derje mēnili. Ša waš šu džěłali a šo próžo-
wali wot ranja hač do wječžora, šu šo štarali a wjele cžěžow
ša waš šwólniwje njeřli. Šsu wam dawali jěšć a picž, žiw-
nošć a drařtu. Šsu waš na rukomaj nořyli, hdnž řče małe

byle a šu wašche šbožo na wutrobje noŕnli, hdyž šče roŕtke a a pŕchiběraŕke na lětach a mudroŕczi. Eŕu waŕ wucziłi a napominali, i wami ŕo modlili a ſa waŕ ŕo modlili.

Wjele i waŕ je ŕo narodŕiło w lěcŕe 1914. We wjele domach bē pŕched ŕhwilu haŕle kolebka poŕtajena, w kotrejž wy leŕeŕŕe, jaŕo wójna wudyri. Nan cŕehnjelŕe precž do daloŕeje zuŕbny i ranju abo i wjecžoru. Macž woŕta i wami ŕama doma. To wy, lube dŕečzi, teŕ dŕenŕa hiŕŕeje ſapŕŕijecž a ſroŕumicž njemōŕecŕe, ſŕto je we waŕŕich prēnich tndŕenjach a mēŕazach pŕŕi waŕŕej kolebny nēkotra waŕŕich macŕerjow pŕŕenjelŕe a wubēdŕicž mēla. Hdnyž ŕhorōŕŕ pŕŕiūdŕe, macž bē ŕama i wami. Hdnyž bē dŕeło wonŕach na polach taŕ cŕeŕŕe a jehō taŕ wjele, macž bē ŕama. Hdnyž ſtarōŕŕe pŕchibērachu, macž bē ŕama. Hdnyž wy waŕŕe prēnje krocŕaŕki ſtupacž ſpntaŕŕe, nan je wiđŕaŕ njeje, macž bē ŕama. W liſtach i pola piŕaŕŕe nan, ŕaŕ lubo waŕ ma a praŕŕeŕŕe ŕo pŕeŕe ſa wami, ale wohladacž waŕ njemōŕeŕe, ŕaŕ rocŕeŕŕe, macž bē ŕama a w nēkotrŕy domje woŕta macž teŕ ŕama, teŕ potom hiŕŕe, hdyž naŕŕi wojowarjo po doŕhich lētach ŕo tola ſŕōncžnje ſaŕo domōŕ wrōcžichu. Do nēkotreho domu a i nēkotremu dŕeŕŕowemu lōŕku ŕadny nan wjazny ſtupiŕ njeje. Macž woŕta ŕama. Huſto ŕu potom i macŕerju hromadŕe dŕeđ a wowŕa a ŕmōtra jandŕeŕŕu ŕlūŕbu na dŕeŕŕu doŕonjeli. Bōh jim iŕh lubōŕŕ ſapŕacž we wēcžnoŕczi. To wŕŕo, lube dŕečzi, ŕenje w ŕiwjenju njeſapomēcŕe! Bēŕŕe waŕŕim ſaŕtararjam a wocŕehnjerjam pŕeŕe taŕ dŕaŕowne, ŕaŕ ŕu ŕebi woni to wo waŕ ſaŕlūŕili ſto ŕrōcž a tŕŕaz ŕrōcž? Je ŕnano tu a tam mjes ŕerbŕimi pacŕerŕimi dŕečzi tola teŕ dŕečŕo, na kotrej ſtaj ſtarŕej hiŕo w ſrudobje ſdŕchowaloj abo pŕŕe kotrej ſtaj ŕamo hiŕo hōrŕe ŕŕŕŕ pŕaŕaŕo? Sa taŕŕe dŕečŕo budŕe dŕen pŕched Bōŕim wōŕtarjom dŕen wobrocŕenja. Budŕŕe dŕečzi wjeŕela a niŕ ŕŕŕow, dŕečzi pomōŕy we ſtarobje a niŕ rudŕenja! Wy paŕ, cŕi wocŕehnjerjo w domach a ſchulach a ŕŕŕwjach, noŕŕemŕ ŕenje ſpŕōŕni bŕcž a wuſtacž, naŕŕe dŕečzi i dobremu wjeŕŕ a napominacž, pŕched ſŕm je warnowacž, i ŕŕeŕŕiŕanŕim pŕŕiŕkladom jim doprēdŕa hič a ſa nje a i nim ŕo Bōhu modlicž.

Œŕto paŕ je ſŕōncžnje cŕłowjeŕŕa lubōŕŕ, cŕłowjeŕŕe ſtaranje? Bōhu dŕaŕ, ſo wēmny, ſo naŕŕim lubym pacŕerŕim dŕečŕom niŕ jenoŕ iŕh ſemŕŕy pŕŕečŕeljo praja, nē, ſo jim tu pŕŕi wōŕtarju dŕenŕa Bōh ŕam to ŕwjate ŕlūbjenje i nowa da: „Œlaj, ja ŕym i tobu a čŕu cŕe ſwarnowacž!“ Œladajcŕe tola wrōcŕo, dŕečzi, do waŕŕeho doŕalnego ŕiwjenja! Wone njeje hiŕŕe doŕŕe, ale wŕŕudŕe wohladacŕe tola ſnamjenja Bōŕeje lubōŕŕe a ŕwērny nad wami. Wōn je pomŕaŕ a ſdŕerŕaŕ a ſaŕhowaŕ a wuŕŕŕŕaŕ! Wopomēcŕe tuŕōn dŕen dŕenŕa: To najwjeŕŕe a najlēpŕe na nim tola njeŕu naŕŕe pŕŕečŕa a ŕlūbjenja, ale Bōŕa hnada, jehō wēcžna lubōŕŕ, ŕiŕ ŕo i wam we ŕłowje a ſaŕramenēcŕe ŕhila a waŕ wēŕny cŕinicž čŕe ſa ŕŕe ŕiwjenje: „Ja ŕym i tobu a čŕu cŕe ſwarnowacž!“ Ta wēŕoŕŕ pomŕa wojowacž a doŕŕcž. Ta wēŕoŕŕ dŕerŕi, ŕŕŕni naŕ ŕlūbny w cŕečŕich, cŕēmnych cŕaŕach ŕiwjenja. Hdŕe a hdy by ŕana tŕŕŕnoŕŕ taŕ ſtŕŕŕna a ŕana cŕeŕa taŕ wulŕa a ŕadny ſtrach taŕ hŕōŕazny a ŕana nōŕ taŕ cŕmōla byŕŕa, ſo ŕo njeby njeŕŕa a roŕŕwēŕliŕa, hdyž wēmny: Naŕŕ Bōh je pŕŕi mni!

Tuŕ, lube dŕečzi, wōŕtanēcŕe paŕ teŕ wy pŕŕi nim! Mēŕŕe Bōha pŕched wocŕomaj a waŕŕeho Œbōŕniŕa we wutrobje. Njedajcŕe ŕebi ŕenje tu wēŕoŕŕ i duŕŕe ŕradnyčŕ: Mōj Bōh wŕŕo wiđŕi, wŕŕiŕŕo ŕŕŕŕi, wŕŕiŕŕo ſnaje. Wōn je ŕwjatny, ŕiŕ hŕečŕ hiđŕi a ŕhŕoŕta a ŕuđŕi po ŕwojeŕ prawdoŕczi. Wŕŕe

prōŕtwn, ŕiŕ ŕym wam prjōdŕ njeŕŕ, wŕŕe wucŕny, ŕiŕ ŕym waŕ wucził, wŕŕe napominanja, i kotrymiŕ ŕym waŕ napominał w pacŕerŕich hodŕinach, čŕny nēŕŕo hiŕŕeje ras hromadŕe ſjednocžicž do teje jeneje prōŕtwn a wucŕny a napominanja: Wōŕtanēcŕe pŕŕi Bōny, Œhŕyŕtuŕ budŕ waŕŕ wōdŕer pŕŕes ŕiwjenje. W bēdŕenjach, w ſpŕtowanjach, we wojowanjach ŕiwjenja ŕo pŕeŕe hŕlūbŕŕo do njeho ſaŕorjenēcŕe! Jeŕo ŕo dŕerŕe! Sa nim dŕiŕŕe! Wōt njeho wuŕŕcŕe! Œemu ŕo dowēcŕe! A ſo byŕŕe to mōhli, Budŕŕe wōŕŕajni w modlitwje! Wobŕōnēcŕe ŕo w piŕmje! Dŕerŕe ŕo ŕwērny i Bōŕemu domej a towarŕŕu wērjazny ŕŕeŕŕiŕanow!

Naŕŕ maŕny lud na waŕ hlada, wy ŕerbŕe pacŕerŕe dŕečzi. Ty ŕečŕajza młodoŕŕ ŕy tola nadŕŕia pŕŕiŕhodnyh cŕaŕow ſa naŕ Œŕerbow. Wy i dŕela njeŕŕe loŕŕo mēle, pŕŕi macŕernej rēczi wōŕtacž, ale ſcŕe ſadŕŕŕi pŕŕewinŕe a taŕ je prawje. Naŕŕ cŕaŕ je ŕaŕ ŕhory. Wōn wuŕbēhuje huſto, ſŕtoŕ wjele hōdne njeje a ſaŕpiwa, ſŕtoŕ je wulŕe a wōt Bōha nam date. Œŕerbŕŕa młodoŕŕ, budŕ a wōŕtan ŕwērny ŕwojemu ludu a ŕwērny ŕwojemu Bōhu!

Do boja mi dŕeŕŕ!

Naŕŕim pacŕerŕim dŕečŕom.

Do boja mi dŕeŕŕ!

Wōŕŕacž, doŕnyč, wŕŕŕacž čŕeŕŕ!

Ow wopomē, roŕpomē wŕŕo!

To njeŕ' cŕi ŕane raŕŕanjo!

Do boja mi dŕeŕŕ!

Brōnje wjele pruhujelŕ.

Œŕŕŕŕ, brōnje wŕŕelŕe ŕu!

Tuŕ brōn ŕo prawje ſa bitwu!

Do boja mi dŕeŕŕ!

Œ njeŕŕečŕelom wojujelŕ!

Ow, ŕelŕo je iŕh tŕŕ,

Œaŕ ſjawnyh taŕ teŕ poŕtajenŕŕ!

Do boja mi dŕeŕŕ! —

Œaŕŕi mi tam pobudŕelŕ?! —

Œtacž budŕelŕ pŕched ŕralom!

Œaŕ? Œ haŕŕbu abo i wjeŕelom?

Pod ŕŕiŕŕnej ŕhorhoju.

„Œŕtoŕ wojowar ſa Œeŕuŕa

Byč na tym ŕwēcŕe čŕe,

Tōn podaj ŕo do bēdŕenja,

Œaŕ powoŕany je!“

Taŕ ſaŕbēhnje ŕo 345. ŕhērŕŕ w Œionŕŕich hŕoŕach, taŕ ſaŕbēhuje teŕ dŕenŕniŕŕi ŕwjedŕen naŕŕich młodnyh ŕŕeŕŕiŕanow ſpēwacž tuŕym młodnyh ŕŕeŕŕiŕanam na pucž a do ŕwēdomnja a wutrobny, ale niŕ jenoŕ tuŕym ale runje taŕ wŕŕēm druŕim ŕŕeŕŕiŕanam.

„Pod ŕŕiŕŕnej ŕhorhoju

Œo ſtupēŕe hromadu!“

Taŕ wōn dale woŕa a woŕa tŕŕ młodnyh a runje taŕ ſnowa tŕŕ ſtarŕŕ pod ŕŕiŕŕnu ŕhorhoj, pod ŕŕiŕ Œhŕyŕtuŕowny a i tŕm pod to ſnamjo, w kotrymiŕ wŕŕiŕŕy doŕŕwaja, ŕiŕ we ŕwērje pod nim, pod tuŕym ŕŕiŕŕom wojuja. A wojowacž, to je nēŕŕe heŕŕo! Wojowacž dŕŕbi ŕōŕŕny młodny a ſtarŕ, muŕŕŕi a ŕōnŕŕa, wojowacž dŕŕbi ŕōŕŕny a byŕnjeŕ to njeŕaŕ, wojowacž dŕŕbi ŕōŕŕny — abo wōn je hiŕo podleŕaŕ a je ſhubjenŕ!

Wojowacž maŕŕ a ſmējelŕ i hŕečhom, ſe ſpŕtowanjom, pŕŕhedewŕŕēm ſe ſpŕtowanjom njeŕōŕŕiŕoŕŕe! A tuto ſpŕto-

wanje je straszne, smjerczstraszne tohodla, dofelz pschitha-
dza stowarschene se sawjeshelenjom, wono je smjerczstraszne,
dofelz pschinješe kaženje częła a dusche, dofelz pschinješe mo-
rjenje, morjenje czystoscze czeła a dusche, morjenje strowoty
czeła a dusche, haj bamo morjenje czeła a dusche!

A hacz runje tak straszne, je runje psched nim mafa bo-
joscz, haj pytaja jo! A knadz je tak — haj —, Bohu zel! —
tak je, so hižo dzęczy tu hu w naschim czażu, kotreż w tutym
spytowanju podleżachu! Tole wjedzecz, tole widzecz je wótre
żadanje nascheho czaža a jeho nusow a styskosczojow na star-
schich, wuczerjow, duchownych, smótrów a smótry, na wschich,
kotrymż nękał dzęczy dowęrene. Ssebi woczzi sawjasacz psched
tutej srudnej, stysknej wernoścju, so tutón hręch hižo rosščę-
rjeny mjes dzęczimi, to je hręch a řobuhręschenje. Tohodla,
reka to woczzi woczjiniecz a hladacz a řobu we wojowanju,
we wobaranju, w schitanju stacz.

Njebudzmy halle tak tórni, so prajimy: w městach haj
knadz, ale na wřach niz! Bychmy řo jenoż sjebali a bychmy
pomhali hręschic!

Tu je lutyh řhutnych nadawkow sa młodnych a staryh
řchesczanow, człowjekow! Wojowacz dyrbiř, so by řo dowo-
barał. Wojowacz dyrbiř, so by puta tebe hižo putaze ros-
łamał a řwobodu męł! Rał wojowacz, to prajesche czi řher-
lusch, pschi spoczatk u naspomnjeny. Wojowacz dyrbiř pod
řnamjenjom řchiža. Pod řnamjenjom řchiža, t. r. hladajo
na řchiżowaneho a jeho wojowanie — a dobywanie, hladajo
na řchiż, kotryż bu na Golgatha řnamjo dobycza a řo modlo
pod řchiżom w horzym modlenju, řo modlo, řaž wón, tón
řchiżowan, řo modlił, řo modlo wojujo, řaž wón je wojo-
wał — a dobywał. T. r. pod řchiżom wojowacz a pod řchi-
żom dobywacz — dobywacz też w tym czeřkim wojowanju se
žadoscze mi řwě a czeła.

To wscho pał řažo reka: Dowjescz, dowjedzene męcz řwoje
dęczy pod řchiż, pod wupřchestręnej ruzy, pod řohnowazej ruzy
Řesuka, toho řchiżowaneho řbóžniřa. A to niz došč! Na-
wuczič dzęczy dyrbiř, ř wobemaj rukomaj wery wobjimacz
řchiżowaneho a jeho wsacz do wutrobny a jeho nořycz, dęczecz
we wutrobje!

Cziniče to wy, řče wy to czinili, wy řarřchi, ty nano,
ty maczeř? Wamaj pschedewřchem je dowęrene to najwjetřche
řubło, njesachodne řubło: njeřmjertna duscha waju dęščę.
Bydli tuta duscha cziřta w cziřnym czele?

A wy dęczy: Je wascha duscha wam cziřta řřhowana we
cziřnym czele? Praschenje to, kotreż řwědomnje a řyleho czło-
wjeka, řnutskneho a řwonřowneho, pschepntuje; a psched Bo-
řim woczłom, kotreż wschitko widži, pschepntuje.

A do wojowania řče wy duży! Chzeczje wy to bycz biczi,
řbiczi, řmjetani, řwjasani, psches njerjad a nječziřtoscz wlecze-
ni a wbořy, řhori řubjeni? Řořłuchajczje do řo! Nječzuječe
řaž řo tam nutskach wam wscho řori a rořhorja pscheczimo
tajřemu řřřłowinstwu a wotrocžłowinstwu a řał řo tam wscho
ředzi po řwobodze a cziřtoscz a dobyczu a radowanju? Tole
wscho móže wasche bycz: cziřtoscz, řwoboda, dobyče, radošč,
wěrne řbožo, to wscho dyrbi wasche bycz a budze też wasche,
řdny wy řče w řiwjenju řwěni wojowarjo pod řchiżnej řhor-
hoju, t. r. řwěni, wěni řchesczijenjo, řotřiz njeřku plapota-
rjo wulřich řlubjenjow a wuřnacžow řonřirmazije ale cziřje-
rjo. Haj, njebudzče powjedarjo jenoż tutny řłowow, budzče
czinjerjo, řewal řamny řo řjebaczje, a to wo czařne a węcne
řbožo!

Sso woblecz řabat Řawoły!
Řřhimn Boři řwjatny mječ!
S tym ř prawizy a řewizy
Řřch wschitřich wotbij precz!
We řboža řłobufu
Też nječzekn na řtronu!
Schit wery tebe pschitřnwař,
Sso řwěny řořasaj!

To dopraji tebi tamny řherlusch, nječęępajo řwoju mu-
drošč je řwěta řtudnjow, ale se řtudnje jenicęęje, ř biblije.
Biblija budz tebi, řaž to po ewangelřku, řorło řořylńjenja,
řwětko duży po puczju, a řał puczniř wery ř Wótzej do domu
— ř Wótzej do domu tu na řemi a řunu duży tam do węc-
nosczje! řdny řał czeřnjesch řwoju drohu, řdny řał řy řiwny
řwoje řlubjenja a prjodwřaczę řonřirmazije, řehny řlaczi wo
tebi to, řchtož nasch řherlusch dospęwa:

Sso bliži dobyče!
Tuż wudzerz řędjenje!
Tam řrona řiwa ř wřřoka
Do węcnoř řiwjenja!

**Smy my řivi, řmy Bohu Řnjesej řivi,
řumřjemy, řumřjemy Bohu Řnjesej!**

řłóř: řchtož Bohu wjerřchnomu řo řoda.

Mój Božo, řoř moje puczje
Mi řa czař mořoh pschichoda!
Mój czař tu nimo řhwata rucze,
Mój dęen řo hižo nařhila.
Mi řtarořcz cziřni w wutrobje
Tón řořłedni dęen na řemi.

Mój Božo, řnadz je řyle bliřto
Mój řořłedni dęen na řemi;
Ty wěřch, řał řcziniřch se mnu wschitło
We řiwjenju a we řmjerczi,
Daj wschaf psches Řhryřta řrej mi to,
So řteji řo mnu derje wscho!

řchto řomha mi, řo wo to řtaracz,
řchtož mje tu řiřchczje potřiechi,
Sso wjele w řwětnych wězach řaracz,
A cziřic, řchtož je řřłodne mi!
Ty cziřiřch řam wscho najłęęje;
řdal, Řnježe, wscho řle wote mnje!

řdny mam řa tebe, Řnježe Božo,
A w řuřbje tu twój řchit, řrořch, męř,
Mam ř tobu czařne, węcne řbožo,
Mam Tebi dom tu prawu czer!
řdny řłaby řym, řy moja mőz;
Řřches řřyna dęe řy Ty mój Wótz!

Wucz cziřic Ty mje wolu twoju,
So řwój czař derje nałožu!
řczin ř řnadny řbóžnu duschu moju;
Řa tebi wschón řo dowęriu,
W řiwjenju, we řumřjeczu,
Řřches Řesuka twój wostanu!

řdny řumřjecz mam po Twojej radze
A řłoncju tu řwój řemřři řęh —
řha daj po řwojej wulřej řnadze

Mi cziče, šbóžne wumrjecze.
Czi czeło, duschu poruczu,
Mi wobradź šbóžnosć njebieštu.

G. Hatař a J. W.

Ršchiž w šwětle.

W jenej zyrkwi namaka šo wulke šnamjo ršchižowaneho. Dofelž je šnamjo na tajkim městnje, hdžež jažne šwětko na nje njepada, widži wóczko lědom ršchižowaneho a jeho s czerńjemi trónowanu hłowu. Ale junu sa džen šlónčžne šwětko na šnamjo šašwěczi, kaž běšče šo hižo pšchi twarjenju Božeho doma na to hladalo; a potom je, jako by šnamjo wožiwiło, a šchtóž ma wóczko k hladanju a wutrobu k cžuczu, tón je nětko pšchewšaty wot bosošče a wot lubošče hacž do šmjercze šwěrneje, kiž šo na šnamjenju widžecž dawa.

Tak ma šo pak niz jenož s tamnej Božej martru w zyrkwi, ale tež se šnamjenjom ršchižowaneho, kažkež šu nam Šbóžnikowi wučohmnizy, šwědkojo jeho cžerpjenja a wumrěcža, we šwojich pižmach šawoštajili a kažkež je šo w ršchesczjanskich wutrobach pšches wšchitke cžazy hacž na naš šdžeržalo.

Dolho, dolho móže wone sa naž w cžmicžy stacz, my hladamy drje na šnamjo ršchižowaneho; s potornošcžu hdyž a hdyž na nje pohladnjemy. Ssmu na nje tak šwucženi, šo by nam pobrachowało, hdy b ytam wjazy nještalo; njechamy šebi šo tohodla tej wot druhich precž wšacz dacž. A tola — šcžen ležesche dotal tež sa naž na woblicžu ršchižowaneho. Ženje hišcže nješkmny cžuli, kažka to bosošč bē, kotruž je naš Šbóžnik wuštak; hišcže ženje nam jeho lubošč njeje tak pšched wocži štuřila, šo budžichmy wot jejneje šyńošče hacž do dna šwojeje dusche šapšchijeczi byli. Hišcže ženje to šwětko pšchishčło njeje, kiž budžišče toho moweho Khrystuža žiweho šcžiniło.

Tež sa naž pak dyrbi tuto šwětko pšchińcž, kiž toho Šbóžnika pšchekražnja a jeho lubošč pšched nami wotkrywa; tak je Boža myšl a wola. Bóh čže, šo by wšchitkim ludžom pomohane bylo a šo bychu k špóšnacžu prawdy pšchishčli. Ženož nješmē šo teje šhwile pšchepašcž, hdžež šo šlónzo Knjesoweje hnady pšches mróczele cžišcži; jenož nješmēdža wutroby a nam tón Wótž je wopokasať; jenož dyrbi šo wšchitko druge myšle napšchecžimo štacž, hdyž reka: „Šlajcže, kažku lubošč do šady cžišnyčž, hdyž reka: „Nětko šapšchim šwoje šbožo!“

S tym ma šo hušto džiwnje. Na dnju, hdžež by šebi jedy najmjene na to myšli, šnano runje po padže do hrěcha, šnano runje po hodžinje nješpokojnošče a štyšnosče, hdžež je šamžna šlabošč tak prawje na šjawne štuřila, šapocžnje šwitacz pšched našchimaj woczomaj, a přeni ras, dha tola we wjele wšchšchej mērie, hacž hdy přiedy, šo dohladamy, šhto na Jesušu Khrystužu, ršchižowanym a štanjenym, mamy, kažkeho pomoznika a Šbóžnika a trošhtarja. Nětko budžemy pšchewinjeni wot tuteje lubošče, kiž je nam we nim napšchecžimo pšchishčła, a kaž tež šmy šo dotal wobarali, nětko njemóžemy hinať, hacž prajicž: „Lubošč, ja šo poddam cži, čžu twój wostacz wobštajnje.“

S „M. P.“

Zyrkej a štat.

Sašta šynoda je mjes druhim tež jednaka wo tym praščenju, hacž mataj šo šwjedženjej, kotrejž nětkle wjazy štatneho šchita nimataj, pšchepołożicž abo po dotalnym dale

šwjecžicž, mjenujzy šwjedžen šjewjenja a naletni pokutny džen. Wupraji šo, šo naležnosć wobedu njeje jenajša; šwjedžen šjewjenja je štary ršchesczjanski šwjedžen, pokutny džen je hišcže niz pšchestary šwjaty džen Saškeje. Šwjedžen šjewjenja, 6. januar, je džen hodownych prošdninow, na kotrymž žana šchula, pokutny džen je w cžazy, kotryž sa šchulu a wošebje tež ratarja nušny cžaz. Wo wobemaj bu šlónčžnje rošbudžene, šo šo ščždy po dotalnym dale šwjeczi, ale šnadž tak, šo šo tam, hdžež nušne, tež wječžorna Boža šlužba džerži. — Šacz je tónle rošbud tón prawy a špomozny, budže pšchichod wucžicž. —

Wšchelake s bliska a s daloka.

— W **Možacžizach** šastupja s 1. haprleju do zyrkwineho pšchedštejicžerstwa šchtyrjo šako a s nowa wušwoleni šastupjerjo, mjenujzy ff. Ernst Lowka w Šchpikalach a Friedrich Schmidt, Ernst Töpfer a Gustav Urban w Truknyach. Tak šu na nowe w zyrkwinym pšchedštejicžerstwe wšchē worichy našchich wožadnych tak něhdže po runym šastupjene. To je pšchego dobre sa wožadu a jeje nadawki.

— S **Porščizy**. Wólba do zyrkwineho pšchedštejicžerstwa bē 25. mēřa. Wušwolili šu šo šcžehowazy knježa: Sa Kratezy šako: kubler Jan Šantuš, sa Rumščizy šako: Max Šchramm na město šwojeho nana kubloweho wumjenšarja Jana Bohuwěra Šchrammy, sa Kratezy šako: rycžerkubler rada Mittag a žiwnošcžer Šandrij Šokuff, sa Porščizy šako: kubler Gustav Šmoka a šahrodnik Zimmermann.

S **Duringsšteje** pižaja wo pětnym škutku wožadnych sa wožadu. Duringsšej lēžnej wjeřy Wassenrod a Šinterrod bēšchtej šo hižo pšched dlēžšim rošbudžilej, natwaricž na pohrjebnišcžu šapaku, do kotrejež bychu šwojich šemrěnych štajeli, dofelž njeje po nowišchich žadanjach hygieny abo štrawoty pšchihódne, šemrěnych hacž do pohrjeba domach šhowacz. Tola pjenješy pobrachowachu, a tuto džělo wošta. Nětk šu šo džělonjemējerjo wještow pošćicžili, murjerške a cžěšške džělo a bēlenje bjes šapšacžjenja wušonjecž. Tole wulzy šhwalobne pošćicženje njewošta bjes špomoznych šcžehwšow. Wšchitzy wježnjenje šu w jenej myšli šo tamnym pšchishamšnyli a ščždy po šwojim pšchinoschowali sa došonjenje twara. Šmejnyje pšchilubišchtej drjemo a šamjenje a krajna zyrkej hišcže šbytkny pjenješ. A tak šo wēž rjenje došonja! — To je šhwalobna wēž! Tola rad šapišamy, šo tež we Lužizy podobneje lubošče sa wožadne nadawki namakamy. Možacžizanska wožada je loni wulke twařške džěla došonjecž dyrbjať, dwē ššesche šnowa krcž, dwaj wušenjej nowej natwaricž, tepjenje pšchiprawicž. To by njemóžne bylo, njebychu-li wožadni wulki džěl džěla šami došonjeli a pjenježne wudawki jako dobrowólne dawanje na šo wšali, s wulkej woporniwocžy podpjerani wot knjesa šollatora, hrabje s Brešler. Wožada ma mjenje hacž 500 dušchow, a pšchi tutym wulkim džěle je šo na 130 wožadnych s rukomaj šobudžělajo wobdžělako, burjo a dwór tež se šapšchahami a jedne šamo s cžěžkim autom. Kaž tam, je tež tu krajna zyrkej tak šo jewjazej woporniwocžy se pjenježnej pomozu na pomoz pšchishčła. — Wješelmy šo a budžmy džakowni, šo mamy w tajkimle materialistiškim cžazy tajkich wožadnych a tajke wožady! Bože hnadyne žohnowanje je wēšče na tajkim škutku lubošče a šwěry!

Šamolwity redaktor: šarať Wyrzacž w Možacžizach.